

Vadnai Bébi

Egyszer déltájt Dobrovics szobájának nagy ágyán elterülve olvasott. Körülötte egyéb könyvek. Egyikből a másikba kapott. Ebből néhány oldal, abból egy egész fejezet. Négyéves kora óta falta a könyveket. Válogatás nélkül. De azon a tavaszon csőlátása támadt. Nem volt elhatározás kérdése, hirtelen vette észre magán. Előzőleg bizonyos könyveket, mert a szűkös helyen nem fért már tőlük, elvitt és eladott egy antikváriumban. Elhatározta, nem pöcsöl. Aztán kiderült, milyen könyveket hagyott meg, milyeneket vásárolt magának a korabeli könyves régiségboltban hemzsegő családi hagyatékokból. Csupa olyat, ami az ő megszületése előtti időről szólt.

Hirtelen, minden előzetes feltevés, elhatározás nélkül Dobrovics a tegnapi taláta magát azon a tavaszon. Mint aki elszökött a saját életéből. Egy csöppet sem vonzó és legalább annyira aljas korban találta magát, mint amilyen az ő jelenideje volt. Egy olyan történelmi periódusban, amiről apja a következőképpen beszélt egyszer neki: „Én éltem benne, nem te. Aki volt már háborúban, csak az tudja, milyenek is az emberek. Undorítóak, fiú. Az aljasságuk tulajdonképpen mérhetetlen.” „Mint a te finnyásságod” – gondolta a fiú, de nem mondta ki. Általában bent tartotta a véleményeit, akkor is, mikor az apjánál volt látogatóban.

Dobrovics röviddel a második világháború után jött a világra. Az esztendőben, amit könyveikben úgy hívtak a történészek: „a Nulladik Év.” És azon a bizonyos tavaszon, nagy ágyán szétterülve ő és a könyvek, éretlen fejjel rá kellett jönnie a Rózsa utcában, hogy abban a korszakban kutakodik, amelyben a szülei voltak fiatalok. Még kérdezgette is magától: „Mi van velem? Nem baj ez? Mi a bűdös franc-tól van ez énvelem?”

Nem folytatott aprólékos kutatómunkát, mintegy véletlenül akadtak a kezébe azok a könyvek. Sorra, egyre-másra megtalálták Dobrovicsot, és nem csak antikváriumokban, hanem hozzájuk nem illő helyeken is keresztezték az ő útjait. Rövidesen odáig fajult a dolog, hogy már a kortársak, az 1970-es évek járókelőinek a viseletét, de még a saját igénytelenül átlagos ruházatát is csak egy átfutó történelmi korszak ideiglenes jelmezének látta. És a tegnaptól városszerte ottmaradt összes épület mind tanúbizonyság lett Dobrovics szemében. Még arra is, hogy a bennük, velük megtörtént események, azok megisméltőlőhetnek, sőt: történnek. Megint és megint megtörténnek, mialatt Dobrovics a Rózsa utcában olvas, a Közért nevű boltban kiflit és tejet vásárol. És az ágyában négy lányt faggat a szüleikről, mintha az volna az egyetlen, ami belőlük érdekli őt.

Mind messzibbre nyúltak vissza a jelenlét okai. Ez már betegség volt, igen.

Az a nap, melynek folytán Dobrovics Doxával a Szalonban este találkozott, másról is nevezetes lett.

A falakon át déli harangszó hallatszott a szomszédok rádióiból, mialatt Dobrovics szokása szerint valamely Atlantisz lakói között járt éppen. Dél tájban angol szerelmes regényt olvasott az ágyán, elterülve egyéb 1930 és 45 közötti könyvek között. Az akkori lények baljós érzelmi életébe helyezkedett, amikor kopogtattak az ajtaján.

A földszintes ház sötét, zárt folyosóján egy férfi állt.

– Jó napot kívánok.

– Jó napot.

A duzzadt arcú férfi nem mert belépni. Félt Dobrovicstól. Izgalmában izzadt.

– Dobrovics Péter?

– Igen. Vagy nem?

– Ha nem maga az, jelentse ki. Maga most nem fog szeretni engem.

Papírt vett elő a magával hozott irattartóból.

– Na de most aztán tényleg fáradjon be.

Dobrovics leültette a férfit az egyetlen székre, ő maga az ágy szélén foglalt helyet. Közelesen ültek.

A verítékcseppek éppen egyenes sorba fejlődtek fel a halványpiros homlokon. Mint egy vékony pánt. „Micsoda egybeesés.” Dobrovicsnak sejtelve sem volt, hogy összeakad Doxával majd aznap este, azt viszont megérezte, hogy a székben ülő valami hírt hozott. Neki, Dobrovicsnak, egy fontosat. Erősen figyelmes lett Dobrovics ekkor.

– Mikortól lakik ön ebben a lakásban?

– Ahol jelenleg tartózkodunk?

Remélte, hogy a másik legalább a kérdés hangsúlyából felfogja a belerejtett nézetet, de csalódnia kellett, mert az így felelt:

– Igen.

– Hát... Én... Ugye... – Nem tudta, hogyan is szórakoztassa magát.

A férfi a papirosról felolvasta a beköltözési dátumot, majd az aznapit. A papír szerint aznapit.

– Tehát 13 hónapja – tette hozzá.

Dobrovics megpróbált korabeli lenni.

– Be vagyok jelentkezve ide. Szabályosan. Tanácsilag dokumentált.

– Asügyi osztályán. Vegye át tőlem a végzést! – Felmutatta a papírt. – Itt kell aláírnia, hogy tudomásul vette. Nem veszi át? Márpedig ki kell innen költöznie. Holnap.

A férfi gyötrődött. Nyilván naponta érték inzulzusok. „Rövid életű lesz” – gondolta Dobrovics, míg a megkínzott arca nézve átvette a végzést. „Legalább két kicsi gyereke van. Naponta bántalmazzák üvöltő kilakoltatottak tettleg.” Egy Dickens-regényben szerepeltek Dobrovics szerint, plusz még a férfi, egy alkalmatlan lakásügyi előadó szép, de rosszmájú felesége. Két eltartandó gyerek. Vidékről költöztek ide, hogy városon vessék meg a lábukat. Mindebbe bele fog halni ez az ember, mert nem tud gonoszul kárörvendő lenni. Márpedig az életben tarthatná őt. Gyomorfekély. Áldozat. Hős.

– Tudomásul veszi?

– Úgy van.

Dobrovics aláírta a végzést.

Angyal szállt át a szobán. Az előadó arca most fehér lett. Körülnézett a cellában.

– Holnap a megadott órában jönnek a bútorokért. Egy kisteherautó elég lesz. A költség, a szállítási, amint olvashatja, önt fogja terhelni. És még egy rendőrségi autó is jön a ház elé, ha ön ellenállást tanúsítana.

– Természetesen – mondta Dobrovics.

Aztán megakadt a szeme valamin, mielőtt visszaadta volna a végzést.

– Mi van ideírva?

– Itt? Ez a szerepe az ügymenetben. Ez ön.

– Ennek vagyok nyilvánítva?

A férfi ismét félni kezdett.

– Most mit akar?

Mindeddig Dobrovicsot még sosem határozták meg ilyen pontosan, úgy érezte.

– Hogy mi vagyok én?

– Pedig szabályos. Ön „rosszhiszemű, jogcím nélküli ottmaradó”. De csak holnapig. Ha aláveti magát az eljárásnak, már nem lesz az.

– De – mondta Dobrovics. – Az vagyok. Az is leszek. És köszönöm.

Felpattant és fel is írta magának ánégyes papírjára: „Rosszhiszemű, jogcím nélküli ottmaradó”. Kedvtelve nézte, tudta, melyik megillető helyre szúrandó be a kéziratába.

Félelmében felállt az államhivatalnok is.

– Tudja, nekem fontos, hogy minek tekintsem magamat – nyugtatta Dobrovics.

– Rosszhiszemű, jogcím nélküli ottmaradó. Ön volt az, aki ezt kitalálta? Nem?

– Kár. És még egyszer köszönöm. – Rázta a vonakodó kezét.

Tetszett is neki, hogy a Rózsa utcából ki kell költöznie, meg nem is. Szeretett minden bizonytalanságot akkoriban, ugyanakkor azt is tudta, hogy azt a jó cellát sosem fogja elfelejteni. És elhatározta, nem üzeni meg a négy lánynak a változást. Ne találják meg. Szóródjanak széjjel. Ő most minden tekintetben másba fog kezdeni.

Nyakába vette a várost, hogy a bútorainak helyet találjon. Majdnem rögtön, vagy két utcával odébb összefutott a Lóval, akinek a karján egy vesszőkosár volt.

– Csá, Ló.

– Csá, Mohó.

– Mi van? Nő lettél? – kérdezte Dobrovics a kosárra.

– Bevásárolni küldtek.

– Az Erika?

Erika kezdetben csak félvállról vett csaja volt a Lónak. Aztán volt egy búcsúest a lakásán, ahova a Ló meghívta a törzset, merthogy másnap négy társával disszidálni fog. Legálisan, útlevéllal elmennek Jugoszláviába, egy ottani falucskába, ami Pesten arról volt híres jampi körökben, hogy onnan át lehetett útlevél nélkül dobantani Olaszországba, Nyugatra. A Ló nagyon élénk volt a búcsúesten, be is rúgott a törzs tagjaival együtt, mialatt Erika szeme könnyben úszott. A többiek semlegesen maradtak, nagyokat röhögtek. Jó volt. Aztán Jugoszláviában, a szerb kocsmá hátsó udvarán a Ló sorra felsegítette társait a magas kőkerítésre, s mikor azok

érte visszanyúltak, hogy átemeljék Itáliába, a Ló egyetlen szó nélkül fogta magát és visszafutott a szocializmusba. Az a négy meg azóta is kint él. A Ló pedig feleségül vette Erikát, és őnála lakott.

– Egyébként, Mohó?

Dobrovics mondta Lónak, hogy mi van egyébként. Hogy mennie kell a Rózsa utcából, meg hogy milyen jó elnevezést talált magára.

– Hülye vagy, Mohó? Kapsz tőlünk egy házat, amit az Erika megörökölt a Farkasréti temetőnél.

És a Ló volt olyan rendes, hogy el se ment vásárolni. Elhajította magától a veszszőkosarat, be az első kapualjba, villamosra szállt, hogy elvigye oda Dobrovicsot. Kulcs nem kellett a házhoz.

Egy lejtős telken állt. Akkora volt, mint egy bódé. Az egyetlen berendezési tárgy, egy poros matrac közepén helyezkedett el, és mikor Dobrovics szélre akarta rugdosni, a Ló rászólt, hogy hagyja csak, mert ott van a legbiztonságosabb helyen, ha a repedezett falak valamelyik éjjel ráomlanának egy alvóra.

– Itt aztán írhatasz. Te tényleg írsz, Mohó? Mit?

– Tényleg kérdezed?

– Nem. Jó nagy szar lehet.

– Azért majd felolvasnám neked, amit itt fogok írni a házadban.

Hátravetett fejjel, sörényét rázva felröhögött.

– Azt hiszed, van nekem arra időm? Majd hozunk ide csajokat. Nem neked, addig te elmész valahova. Főzhetünk pálinkát. Van gyümölcs, van főzőm. Réz. – Olykor érezte, hogy Dobrovics évekkal fiatalabb nála.

Még aznap eljött az éjszaka is, az utolsó a Rózsa utcában. Hogy rövidítse, Dobrovics elment a Szalonba. Ott találkozott Doxával újra.

Titokban az országba csempészett újjenei lemezek forogtak, mindenki a parkettán ült, a többség kiskorú. Gyertyák lobogó fényében hallgatták a kísérletező nyugat-európai zenekultúra legújabb fejleményeit, és a besúgó házigazda összekötő szövegeit. Bejött Doxa.

Sokan felfigyeltek rá, amikor megjelent az előszobán át a kétfelé tárt ajtóban. Doxa tekintély volt. Akkoriban. Megtisztelte Dobrovicsot, amikor leereszkedett mellé a padlóra. Rövidesen a füléhez hajolt.

– Ha adnál egy tízest, az mind a kettőnknek jó lenne.

Felálltak, elmentek.

Tulajdonképpen ezzel kezdődött az utolsó éjszaka. És idegenvezetéssel folytatódott.

A Népköztársaság útján mentek eső utáni aszfalttükrökön gázolva, neonlámpák gyér fényei alatt. A kapuk mind bezárva, rendőrök egyelőre sehol.

Egy darabig némán mentek, és Dobrovics szerint jól néztek ki. Dobrovics lábán irtózatossá bakancs, Doxán kék cseh-szlovák tornacipő. Lopta? Vagy az anyjától kapta? Beszéltek a törzsben valamit, hogy Doxának van egy anyja, akivel Doxa durván bánik.

Álmodozva egy kanyarral nyitott, miközben zsebre vágott kézzel mentek.

- Azt hiszem... Talán. Te közel laksz ide. Mi?
- A Rózsa utcában.
- Az jó lesz. Reggel majd kérek egy húszast. Az öregasszonytól.
- Ad?
- Well, az a dolga.
- Ó hol lakik? Az anyád.
- Itt. Az Oktogonnál.

Ekkor Dobrovics már kitalálta, hogy Doxa nála akar aludni, de nem tett neki ajánlatot. Kíváncsi lett, hogyan kéri fel őt a törzs legméltóságteljesebb csavargója.

- Az Oktogonnál? – kérdezte Dobrovics. – Az pár lépésre van a Rózsa utcától.
- Erre Doxa megállt, hogy összenézzenek. Szünet.
- Akkor? – tette fel a kérdést.

Így intézte el a dolgot. Hogy meghívta Dobrovicsot Dobrovicsához.

- Alhatsz nálam a padlón – mondta Dobrovics feleslegesen.

Mentek tovább. Adtak magukra, ráérősen haladtak, sehol egy lélek. Csak a rokonszenv érezhető hullámai. Úgy lépdelték ruganyosan, hogy közben egy képzeletbeli kamera hátrált előttük, amiből sosem fogy ki a nyersanyag, és filmet csinál az egész életükből. És Dobrovics kifigyelte, hogy Doxa is bírja azt a képzkivágást, amiben ők ketten most egyenjárással átvágnak a halott város éjszakáján. Eléggé beképzeltnek voltak, kívülről figyelték magukat a Népköztársaság útján, és az volt a véleményük, teljesen rendben vannak. Ha ők nem számítanak a világnak, őket sem érdekli a világ. Hogy egyedül a saját véleményük a fontos önmagukról, csakis arra kíváncsiak. Meg ketten egymásra.

Már az Operaház előtt jártak, amikor Doxa a túlsó oldalra mutatott. Egy hatalmas neoreneszánsz palotára. Négyemeletes, többtornyú, mesebeli.

- Tudod, mi az?
- Az? A Balettintézet.
- Az az enyém volt kiskoromban.
- A családadé?

– A vén kurvától örököltem. Volna. Csak elvették tőlem. Eladta. Gyere! Ne nézd annyit. Én oda se szoktam nézni rá. A Vénpicsa se sajnálja. Röhög rajta.

- Államosították?
- „Államosították”. El tudta volna intézni. Olyan nexusai voltak. Bejárt ez még, mittudomén, a Rákosihoz is.
- Igen?

Doxa nem tudhatta, milyen alapos ismeretei gyűltek össze Dobrovicsnak a közelmúltról. A tegnapról, ahogy magában nevezte a születése előtti évtizedet Dobrovics.

– Jó, akkor a Rajkhoz járt be. A Sombor-Schweinitzerhez is. Híres kurva volt. A svéd attasé volt a szeretője. Képzelheted.

Különösebb hangsúlyok nélkül beszélt, közben a fejét ingatta, ahogy az érzéketlen vagányok. Dobrovics meg majdhogynem félt, minek avatja őt a bizalmába Doxa, később meg fogja bánni. Hadarás közben egyszer az öklével mellbe is vágta Dobrovicsot, minthogyha máris haragudna. Az meg csak néha merészelt Doxa szemébe felnézni. Az övé zöld volt, Dobrovicsé kék.

Majd a Nagymező utca sarkánál ácsorogtak. Mielőtt továbbmentek volna onnan, még azt is mondta Doxa:

– Ide jártak azok.

Dobrovics benézett a Nagymező utcába, a híres éjszakai mulató fényeire, ahol elegáns férfiakkal éles hangú spicces nők kötekedtek, majd betódultak, és egy csapásra megint csönd lett. Mélyebb, mint előzőleg volt.

– A Moulin Rouge-ba? Kik jártak oda?

– A vénasszony. Kiondolálva, meg szmokingosok vele. Ott voltak minden éjjel.

– A háborúban? – izgult fel Dobrovics.

– Előtte is. Utána is. Jött a teherautó sofőrje és elvitte.

– Mit?

– A gyereket.

– Hova?

– Engem.

A folytatás bent akadt Doxában. Tett néhány futólépést az Oktogon irányába, mintha megbánta volna, hogy beszélt, aztán befékezett, és látszott a hátán az erőlködés, hogy a folytatást magában tartsa.

– Invitálta. Maga mellé. Az ülésre invitálta. – Sorra köpködte ki a mondatokat.

– Róka. Rókába öltözött.

Dobrovics beérte. Gondolta, jobb, ha kussol. Annyira váratlan volt az egész.

Mentek. Doxa egészen addig csakis olyasféle dumákat lökött, mint a törzs tagjai. Márpedig azok megvetéssel sújtottak minden régiséget, a saját és az elődeik múltbeli életét. Túlléptek rajta, felejtésre ítélték, megvetették az egész összefüggéstelen szövevényt. Államosított palota, háborús éjszakai mulató, vén kurva anya. Ők új világot akartak alapítani, happeninget nyomatni. Ki is találták a saját humorukat, egy nyelvet, amit csak ők értettek egymás között, és még a tagjartatásuk is külön törzsi adomány volt. Abban lett gyakorlatuk, úgy érintkeztek egymással.

Doxa magas szinten művelte a törzs nyelvét, kialakításában döntőleg vett részt. Még abban a gyakori esetben is azt használta, volt olyan vakmerő, ha rászállt a rendőrség. Nagyon tudta dühíteni vele, magára uszítani őket. Nem is beszélve a hókaarcú államhivatalnokokról.

De most Doxa az Andrássy úton nem talált szavakat. Kínlódva, darabosan dadogva, számára is homályos mélységekből beszélt, mert Dobrovics volt életében az első, akit a bizalmába avatott. Egy eltemetett történetet akart előkaparni görcsösen. Vázlatos volt, nem tudta térbe helyezni a történetet. Végül összefüggéstelen barlangrajz lett az egész, két visszatérő motívuma valami szégyen és gyűlölet.

Dobrovics is erőlködött, hogy összeállítsa a képet. Sikerült is nagy nehezen.

Hogy Doxát néhány esztendőskorában, a második világháború utáni második vagy harmadik tavaszon az anyja sétálni vitte az Andrássy útra. A nő friss száján illatos rúzs. A levegő ragyog. Egymás kezét fogták vidám járókelők között. Élénken társalogtak egymással, szellemeskedtek, és legalább olyan szépek voltak, mint a friss idő. Különösen Doxa anyja, a ruhája, haja, vidor léptei. Egy olyan kabátot viselt, amit a fia mindaddig nem látott rajta. Rókabundát, pedig az időjárás nem követelte volna meg. Hogy miért? Miért vette föl akkor magára azt a rókát? A prémes

gallérnak üvegszeme volt. Forogtak utána a férfiak az Andrássy úton. Hogy anyja volt akkoriban a legszebb nő Budapesten. A járda mellett vesztegelt egy ponyvás teherautó. Hogy a sofőr kedvesen kihajolt belőle, és kék szemét megragyogtatva rámosolygott Doxára. És invitálta, hogy a kisfiúnak van-e kedve kocsikázni egyet. Hogy Doxa felnézett az anyjára. Hogy menjünk. Az anyjának nagyon megtetszett az ötlet. Mondta, hogy ő majd hátraül a ponyva alá. Hogy felsegítette a fiát a sofőr mellé. Aztán elindult az autó kettős faszorban, napfényben. Hogy elhagyták a várost. A szellemes kisfiú Doxa többször is megneveztette a kék szemű sofőrt, tájak bukkantak elő. Legvégül egy szépséges, pázsittal övezett kastélyhoz érkeztek. Hogy ott lefékeztek. Doxa kiszállt. És a ponyva alól az anyja helyett számos gyerek ugrándozott le. Akik évekre a kastély, vagyis egy korabeli árvaház lakói lettek, együtt Doxával. És az anyja sehol. Hogy aztán nem is találkoztak. Beláthatatlanul hosszú ideig.

– Mi a neve az anyádnak? – kérdezte Dobrovics.

– Vadnai Éva. A társaságnak csak Bébi – válaszolt Doxa emelt hangon. Szinte kiabálva.

Már a Rózsa utcában voltak a cellában, langymelegben, sötétben.

Dobrovics az ágyán hevert, Doxa pedig mellette a padlón. Mindketten hanyatt.

– Fontos? – kérdezte Doxa.

– Teljesen.

– Persze, te kutatod a neveket. Ez rögtön bevágott nekem.

– És még? Mi vágott be neked rólam?

– Tényleg érdekel, Mohó?

– Naná. Kifigyeltem, hogy te belátsz mindenkibe mocsárig.

– Jó, akkor mondom. Tudom valakitől, hogy a te neved Dobrovics. Az?

– Kitől vetted?

– Egy Jagellótól.

Jagellóknak a rendőröket hívták akkortájt a törzsben. Előtte Fakabátoknak. Utána meg Latabároknak.

– Az van benne a személyimben. Dobrovics.

– Na akkor én meg azt mondom, te nem lehetsz az. Nem illik az arcodhoz az, hogy Dobrovics.

– Akkor megbuktál, Doxa. Mert az az anyámé. Én az ő nevét viselem.

– Mért buktam meg?

– Mert a gének onnan is bennem vannak.

– De nem az apaiak. Én az apád génjeiről nyomom itt most neked.

– Jó. Akkor látod az arcomat?

– Aha.

– Az apám neve: Oszkay. Oszkay Artúr. Illik?

– Ez már lehet, látod. Rajtad van.

– Hallottad már ezt a nevet?

– Nem.

– Otthagytam az apám a születésemkor. Azért vagyok én anyai néven.

– És nem is láttad soha?

– Először 14 éves koromban. Akkor jött ki a sitről. Állítólag azért nem láttam addig. 10 évről így sem tudott elszámolni, mert csak 4 évet ült. Rendben? – magyarázta Dobrovics. Doxa semmit sem tett hozzá.

Aztán aludtak, és reggel Doxa felkereste a közelben lakó anyját egy húszasért.

Dobrovics nem közölte Doxával, hogy reggel el fogják költöztetni. Napokig nem találták egymást. Ezalatt Doxa kétszer is kereste Dobrovicsot a Rózsa utcában.

Hiába kopogtatott. Másodjára egy szomszédasszony világosította föl, de azt, hogy Dobrovics hová lett, ő sem tudta megmondani. Csak azt, hogy rendőrök ki-költöztették. A kérdést végül a Ló oldotta meg.

– Doxa, minek neked a Mohó? Be se fértek ketten abba a házba, ha te is oda akarsz költözni.

– Privát.

– Valami csaj?

– Az.

És Doxa villamosra szállt. Szerencséje volt, nem kellett menet közben leugrania róla, mert nem jött ellenőr a végállomásig, a Farkasréti temetőig. Ott egy Gödör nevű kertvendéglőben Doxa ivott egy felest, és onnan is sikerült fizetés nélkül távoznia. Mindezt azonnal el is mesélte Dobrovicsnak, amint összeakadtak. Ezzel kezdte, és csak aztán tért rá a lényegre, mert adott magára.

A törött kertkaput megemelve jutott be a lejtős telekre. Lent a viskó, mellette diófa, alatta asztal, amögött egy pad. Azon ült Dobrovics magában. Előtte szép rendbe rakott őszibarackok az asztal deszkáin sorakozva. Ezeket a részleteket egyikük sem felejtette el. Ez is kiderült később. A nagy őszibarackok valahogy megmaradtak mindkettőjükben.

Dobrovics megtiszteltetésnek érezte, hogy Doxa ellátogat hozzá.

– Csá – köszöntötte.

Doxa leült mellé a padra. Előre néztek a levegőbe, úgy, hogy közben egymást nem látták. Egy darabig. Nyugiban voltak. Adtak magukra. Kamerán keresztül látták a kettőst, ahogy ott ül.

– Mi van, Doxa? – nyitott Dobrovics.

Elmesélte az útját, a ki nem fizetett villamost, a felest.

– A Gödör eléggé jó hely, nem? A Ló kijön? – Ilyeneket kérdezett Dobrovics vontatottan, távoli hangon. Mintha nem is érdekelné, miért jött Doxa. – Nekem most nincs egy vasam se. – Ezt nem kellett volna mondania, meg is bánta. Doxa elengedte a füle mellett az oda nem illő mondatot.

Hallgattak, néztek előre egymás mellett. A támlának dőlve. Mutatták, hogy ők nem kapkodnak.

Végre Doxa rátért. Álmodozó hangon:

– Mit mondtál? Mikor mész el apádat meglátogatni?

Erre Dobrovics is álmodozó hangon:

– Hetente, kéthetente. Majd meglátom.

– Na akkor. Ha legközelebb elmész. Kérdezd már meg tőle, hogy te meg én...

– Elhallgatott.

– Jó – mondta Dobrovics, bár nem értette. De hát ez előfordult, ha Doxával volt. Nem akart kapkodni. Majd tisztázódik. Vagy nem. Magyarázni tilos.

- Hogy mi ketten esetleg nem vagyunk-e testvérek. Kérdezd meg az apádtól.
- Jó – mondta erre Dobrovics. – Az is előfordulhat. Hogy is hívják az anyádat?
- Pedig emlékezett.
- Vadnai Éva. Bébi. Gondolom, az apádnak is.

És akkor elbeszélte Doxa, hogy három nappal ezelőtt reggel elment Dobrovicstól egy húszasért az anyjához. Becsöngetett: „Adj egy húszast, Bébi!” Bementek a szobába a pénzért. Ott ült egy eléggé részeg férfi, aki valószínűleg ugyanezzel a céllal jött oda látogatóba. Egy húszasért. Hogy folytathassa az éjszakát. Az anya régi barátja volt a múltból. Doxa is régről ismerte azt a férfit.

– Mi a neve? – kérdezte Dobrovics.

– Maknics Berci. Egy grafikus. Egy társaság voltak az Öregkurvával, mikor az bujkált ostrom idején. Szerintem az apád is ismeri. Lehet?

– Az apámhoz nem járnak régiek.

Amint Doxa belépett, Maknics Berci azt mondta:

– Bébikém, nem gondolod, hogy most már itt lenne az ideje megmondanod a Jancsinak, hogy ő egy Oszkay? Már megvan vagy harminc. Hát nézz rá, tiszta egy Oszkay-pofa a srác.

Doxa másodszor hallotta ezt a nevet néhány órán belül. Előzőleg Mohó mondta ki éjjel, mikor ott feküdtek a Rózsa utcában.

– Bercikém – mondta erre Bébi –, jól tudod, hogy mikor én összeálltam az Oszkayval, Jancsi már nyolc hónapos volt.

Doxa régről kitapasztalta, mi is a legfőbb életcélja az Öregkurvának. Hogy Doxának nem szabad megtudnia, ki az apja. Ehhez a nő mindig is görcsösen ragaszkodott. Meg is mondta: ne akard tudni, hogy ki az apád.

– És akkor te hogyan vagy anyakönyvezve, Doxa? – kérdezte Dobrovics.

– Hogy minden nyom el legyen mosva. Az Öregkurva a saját anyjának a lánykori családnevét bélyegezte énrám. Azt választotta nekem.

– Az mi?

– Most fontos ez? Na jó. Halász. Halász Jánosnak nevezett el engem. De születésemről.

Mivel tudta, hogy az anyjából úgysem húz ki semmit, Doxa rátapadt a grafikusra. Együtt távoztak, és különböző kocsmákban ittak mindkettőjük kapott húszasából. Maknics Berci mindig ugyanazt mondta, mikor Doxa faggatta: „Nem tudom, hogy anyád minek ragaszkodik. Nem akarok beavatkozni, de te Oszkay vagy, és kész. Ezt már egyszer valakinek ki kellett jelentenie. Ezt nyugodtan tudomásul veheted, kisöreg.”

Előre néztek az utca felé a kertben, a padon, előttük az őszibarackok gömbjei. És beszéd közben Dobrovics maga elé idézte Doxa arcát a levegőben. És meg kellett állapítania, hogy ők vészesen hasonlítanak egymásra. Jó, anyáikban különböznek, Doxa magasabb, mint ő, vastagabb a hangja. De lényegében, az arccsontjaik elhelyezkedésében ott van az a közös valami. Sőt, a színeikben, a bőrük szöveteiben is.

A bal válla mellett ült a másik és beszélt. Dobrovics először csak a szemét fordította arrafelé, aztán egy kicsit a fejét is, hogy észrevétlen megnézhesse magának. Egyidejűleg Doxa is, nyilván ugyanazért. Villanásnyi ideig egymásra meredtek, az-

tán visszarándultak a levegőben lévő fontos pontjaik felé. Nyomták a közönyt. Adtak magukra.

– Jó – mondta Dobrovics. – Majd fölmegeyek apámhoz. Valamikor. Még nem tudom. Mikor ráérek, Doxa.

Doxa felállt. Dobrovicsnak kellett mondania még valamit.

– Aztán megkereslek. Majd szólok.

– Jó.

Doxa elindult felfelé, a kapuhoz. Dobrovics nézte, ahogy elmegy. Tetszett neki a dolog, hogy ez a testvére. Utánaszólt.

– Nem akarsz egy kis pénzt, Doxa? Maradt nekem tegnapról.

Doxa meg se fordult, csak ment.

– Már adtál, amennyi jogomban áll.

– Nem lehet, hogy most már többre van jogod?

– Majd ha beszéltél az apáddal.

– Nem alszol itt egyet? Veszünk tintát.

– Na csá.

Elköszönt fentről. Megemelte a törött kertkaput. Elment. Úgy ment el, hogy nyitva hagyta.

Dobrovics percekig várt a padon, nehogy csorba essen a méltóságán. Kivárta, hogy az a másik az utcából is eltűnjön, megtapogatta zsebében a tantuszt, közben magában számolt, nehogy Doxa meglássa, amint kirohan a kapun a közeli telefonfülkéhez, és kapkodva feltárcsázza az apját.

– Halló.

– Mi van, fiú? Na jó, hogy hallak. Mikor tolod ide a képedet?

– Ismersz te egy Vadnai Éva nevű nőt?

– Bébit? Harminc kiló volt vasággal együtt. Eljössz?

– Most otthon maradsz?

– Juli halála óta csak úgy meredek ki itten a parkettából. Hozz egy pár bögre bort. Már gondoltam is, hogy lemegyek ide egy Fradi-körre, tudod. A három csehó.

– Majd én. Ne menj sehova. Hallod?

